

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/93/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120211354
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120211354.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, v právnej veci rodičov: navrhovateľa, otca B.. M. D.K., U.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š.U. XXX/XX, L., matky C.. B.. Q. D., A.. E., U.. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/X, L. o zmene úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: M. D., U.. XX.XX.XXXX K. Y. D., U.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ B.. M. D., U.. XX.XX.XXXX (ďalej len navrhovateľ alebo otec) sa návrhom doručeným Okresnému súdu Košice I dňa 20.10.2020 domáhal, aby súd zveril maloleté deti M. D.Á., U.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletý) a Y. D., U.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletá) do jeho osobnej starostlivosti a zaviazal matku B.. Q. D., A.. E., U.. XX.XX.XXXX prispievať na výživu sumou 250 Eur mesačne na každé dieťa.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý opustil spoločnú domácnosť na údajný podnet matky, ktorej začal vodiť. Matka si svojho milenca začala vodiť domov čo zhoršilo jej vzťah s deťmi. S milencom udržiava vzťah od roku 2012 čo je dôvod problémov v rodine. Maloletá je pri matke, ale trpí osobou matkinho milenca. Má obavy o sexuálne zneužívanie dcéry. Matka ho roky krivo obviňuje a týra, ale keď trpia deti musí ich ochrániť on.

3. Dňa 19.11.2020 bola súdu doručená správa z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len úrad) zo dňa 18.11.2020, z ktorej vyplýva, že otec sa niekoľkokrát obrátil na súd s návrhmi na výkon rozhodnutia, nakoľko sa podľa jeho tvrdení úprava styku nerealizovala podľa rozhodnutia súdu. Matka tieto skutočnosti popierala, pričom poukazovala na prejavenu vôľu a vek maloletých detí. Dňa 28.05.2020 v úradnom zázname spísanom vo veci výkonu rozhodnutia vedenom na Okresnom súde Košice I, č.k. 21Em/4/2020 matka uviedla, že otec sa nátlakovou formou dožaduje kontaktu s maloletými deťmi, ktorý maloleté deti odmietajú, poukázala na vek maloletých detí a preto ako uviedla, ich nútiť k stretávaniu s otcom odmieta. Taktiež matka uviedla, že maloletý navštevuje psychológa. Matka zo strany kolízneho opatrovníka bola upozornená na právoplatné rozhodnutie súdu, ktoré je potrebné rešpektovať. Úrad poukazuje na uskutočnený výsluch maloletých detí dňa 24.02.2020 na Okresnom súde Košice I v rámci konania o rozvod manželstva, ktorý sa konal za účasti psychológa Krajského súdu. Pri výsluchu maloleté deti uviedli, že s otcom sa stretávajú raz do týždňa a každý tretí víkend. Maloletý navrhol,

aby to ostalo tak ako doposiaľ s tým, že by s otcom bol aj počas letných prázdnin v mesiaci júl po dobu dvoch týždňov. Ďalej maloletý uviedol, že nevie, kde otec býva, nakoľko má veci rozložené aj v byte na Hlavnej, aj u svojej sestry i babky. V dome na Š. sa neupratovalo 7 rokov, je tam neporiadok. Maloletá vyjadrila svoj názor, pričom uviedla, že si praje, aby stretávanie s otcom bolo ako doposiaľ, no ona počas letných prázdnin s otcom nechce byť, lebo otec ju núti do vecí, ktoré si ona neželá. V súčasnosti im otec nič nekupuje, nakoľko vraj nemá peniaze, predtým toho kúpil viac. Niekedy im prispeje vreckovým cca 5 eur. Maloletý uviedol, že hrá vodné pólo, v škole sa mu nepáči, ale chce sa lepšie naučiť anglický jazyk. Maloletá má svoje aktivity. Bližšie k pomerom v rodine sa vyjadrovať deti odmietli, pričom uviedli, že otec je manipulatívny a to sa im nepáči. Dňa 17.06.2020 sa na úrad dostavil otec, ktorý v úradnom zázname v právnej veci v konaní o výkon rozhodnutia uviedol, že vie zdokladovať, kedy sa jeho stretnutie s maloletými deťmi neuskutočnilo. Ďalej uviedol, že maloletý sa od januára 2020 a maloletá od februára 2020 zdržiavajú u starej matky na T.. Matka detí s ním absolútne nekomunikuje, posieľa nevhodné odkazy cez syna. Naposledy sa otec s maloletými deťmi stretol dňa 06.06.2020, kedy išiel za nimi na T. podľa rozhodnutia súdu strávil s maloletými deťmi čas od 9.00 hod. do 18.30 hod. Boli u príbuzných, pozrieť psov, bicyklovali sa spolu. Otec zabezpečil pre deti bicykle, lebo svoje mali na T.. Na záver otec uviedol, že žiada, aby sa dodržiavalo rozhodnutie súdu vo veci úpravy styku a má záujem stráviť s maloletými deťmi 10 dní v lete, lebo deti mu povedali, že to tiež chcú. Dňa 14.07.2020 na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP/160/2020 bola telefonicky kontaktovaná matka, ktorá v právnej veci vydania neodkladného opatrenia uviedla, že s návrhom otca na vydanie neodkladného opatrenia nesúhlasí. Svoje stanovisko odôvodnila skutočnosťou, že hlavne maloletý preberá nevhodné prvky správania od otca, preto nie je vhodné, aby s otcom trávil viac času. Podľa vyjadrenia matky je plne postačujúca doterajšia úprava styku. Kolízny opatrovník pri rozhovore s matkou poukázal na Dohovor o právach dieťaťa, v zmysle ktorého má maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť právo vyjadriť samostatne svoj názor s tým, že v uvedenom konaní sa rozhodol vypočuť maloleté deti. Matka maloletých detí uviedla, že s uvedeným nesúhlasí, pričom poukázala na skutočnosť, že termín pojednávania vo veci rozvodu manželstva je vytýčený na deň 19.08.2020, na ktorom bude upravený styk otca s maloletými deťmi. Matka zároveň poukázala na vypočutie maloletých detí dňa 24.02.2020 na Okresnom súde Košice I. Ďalej matka uviedla, že otec maloletých detí jej dlhuje na výživnom 14.000 €, takisto poukázala na konanie v právnej veci o zníženie výživného, v ktorom otec žiada znížiť výživné na 30% zo sumy životného minima, preto si nevie predstaviť z čoho otec mieni uhradiť dovolenku s maloletými deťmi. Dňa 15.10.2020 sa matka maloletých detí emailovou komunikáciou obrátila na kolízneho opatrovníka v ktorej uviedla, že má veľké problémy so správaním maloletého. Maloletý sa podľa vyjadrenia matky odmieta učiť, odmieta navštevovať školu. Správa sa veľmi neúctivo k učiteľom aj ku matke. Keď mu matka povedala, že trvá na tom, aby sa syn správal slušne a úctivo, tak jej odvrkol, že pôjde k otcovi, zbalil si veci a odišiel. Podľa vyjadrenia matky syn sestre povedal, že u otca bude len prespávať, lebo sa s otcom nedá vydržať a že bude celé dni chodiť vonku s kamarátmi. Matka uviedla, že problémy nastali vtedy, keď otec kázal synovi, aby matke jednu trafil, keď ho nebude ona počúvať a syn jej vtedy začal dávať najavo, že matku počúvať nemusí. Tieto skutočnosti matka potvrdila v telefonickom rozhovore dňa 16.10.2020. Po uvedenom telefonickom rozhovore kolízny opatrovník vzápätí uskutočnil sociálne zisťovanie spojené s uskutočnením rozhovoru s maloletým. Sociálne zisťovanie bolo uskutočnené vo firemných priestoroch otca na Hlavnej ulici č. 116. V čase sociálneho zisťovania bol prítomný otec spolu s maloletým. Maloletý potvrdil skutočnosť, že od 14.10.2020 sa nachádza v starostlivosti otca, lebo s matkou má nezhody, matka mu zmenila heslo na internet, hodila mu veci na zem a povedala, že ich neoperie. Na otázku kolízneho opatrovníka, čo mieni robiť v živote, keď odmieta navštevovať školu, maloletý odpovedal, že chce byť developer a na to mu netreba školu. Neučí sa, lebo ho to nebaví. Na otázku, dokedy chce zostať u otca, maloletý odpovedal, že dokedy chce. Ak má byť u matky, nech kolízny opatrovník zavolá niekoho, kto ho donúti ísť k matke, lebo on chce zostať u otca. Otec pri prešetrení pomerov uviedol, že všetky rozhodnutia v právnej veci úpravy práv a povinností sú nezákonné a právne neúčinné, nakoľko vychádzali z nezákonných podkladov a boli dotknuté údajne korupčným rozhodovaním. Momentálne sú tieto veci v štádiu vyšetrovania OČTK. Taktiež otec uviedol, že nie je právoplatné rozhodnutie Č. U.-G. z roku 2013 o úprave práv a povinností. Otec uviedol, že trvá na výkone rozhodnutia, nakoľko matka odignorovala posledné dve stretnutia maloletých detí s otcom. Potvrdil skutočnosť, že maloletý je v jeho starostlivosti od 14.10.2020. On je schopný mu vytvoriť podmienky pre jeho zdravý vývin, dohliadne na učenie sa syna formou internetu ako aj všetkých potrieb maloletého. Dňa 23.10.2020 bola telefonicky kontaktovaná matka za účelom uskutočnenia rozhovoru s maloletou. Matka uviedla, že je hospitalizovaná. O maloletú sa stará jej sestra, ktorá pricestovala z Nórska. Matka maloletých detí uviedla, že rozhovor môže byť uskutočnený s maloletou aj telefonicky, pričom poukázala na pandemickú situáciu z dôvodu COVID 19. Na základe

uvedeného bol dňa 26.10.2020 uskutočnený telefonický rozhovor s maloletou, ktorá vystupovala úplne spontánne, bola ochotná prejavíť samostatne svoj názor. Maloletá uviedla, že veľmi sa s otcom stretávať nechce, ale otec má psíka, ktorého má ona rada a kvôli psíkovi chodí do Hrašovíka k otcovi. Otec prichádza po ňu, odvezie ju do Hrašovíka aj dovezie domov. Na otázku, či sa stretáva s bratom, uviedla, že áno, boli spolu aj u lekára na kožnom oddelení. Maloletá ďalej uviedla, že brat sa nechce učiť, tak mu vyhovuje byť u otca. Taktiež uviedla, že občas, keď sa jej nechce ísť k otcovi, nejde. Ona to otcovi stále napíše, ale otec si myslí, že je to kvôli matke, ale nie je to tak. Ona sama to tak cíti. Na otázku, či by chcela byť s otcom aj dlhšie, ísť s nim na dovolenku, maloletá uviedla, že nie. Dňa 29.10.2020 bola elektronicky doručená z Okresného súdu Košice I námietka zaujatosti na kolízneho opatrovníka a návrh na jeho vylúčenie zo zastupovania maloletých detí v konaniach vedených na Okresnom súde Košice I, č.k. 11P/141/2015, 21Em/4/2020, 18P/153/2017. Dňa 16.11.2020 matka v emailovej komunikácii oznámila, že dňa 15.11.2020 si maloletý pobalil veci u otca a vrátil sa k matke a sestre domov. V telefonickom rozhovore dňa 18.11.2020 uviedla, že maloletý počas pobytu u otca navštevoval matku a sestru v ich domácnosti. Naposledy povedal, že sa mu už nechce sa vrátiť ku tete - otcovej sestre, u ktorej bol na základe skutočnosti, že otec bol v karanténe. Maloletý po rozhovore s matkou zostal v jej starostlivosti. Úrad poukazuje na neprimeranú dĺžku konaní v jednotlivých právnych veciach, ako aj skutočnosť, že zo strany súdu ako aj kolízneho opatrovníka bol celkom štyrikrát vykonaný rozhovor s maloletými deťmi aj s väčšími časovými odstupmi. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že podľa vyjadrenia matky otec maloletých detí znižuje jej autoritu pred deťmi, nabáda maloleté deti proti matke, aby ju nepočúvali, čo je podľa matky veľmi škodlivé pre ich zdravý psychický a fyzický vývin.

4. Dňa 24.11.2020 bolo súdu doručené vyjadrenie matky zo dňa 22.11.2020, z ktorého vyplýva najmä, že maloletý síce odišiel k otcovi, ale vrátil sa domov s tým, že sa bude učiť aj slušne správať. Maloletý sa nechcel učiť, správal sa veľmi arogantne voči učiteľom aj nej, napokon odišiel z domu, ale sestre, maloletej povedal, že bude celý deň tráviť s kamarátmi lebo s otcom sa nedá rozprávať ani vydržať. Ona ako matka pokladala za nevyhnutné nechať syna, nech si vyskúša život s otcom, aby si vedel porovnať a posúdiť, či je mu doma až tak zle. Maloletému sa za obdobie času stráveného u otca veľmi zhoršil priemer v škole, prepadá zo štyroch predmetov a začal fajčiť. U otca nemá vhodné podmienky na zdravý duševný ani morálny vývoj, otec mu často hovorí, že škola nie je dôležitá a celkovo mu nedáva dobrý príklad. Uviedla, že v minulosti obe maloleté deti navštevovali psychiatra výlučne z dôvodu strachu z otca, otec má zákaz priblíženia k nej aj k jej bydlisku a bol zatiaľ neprávoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody na 56 mesiacov za obmedzovanie jej osoby a nebezpečné vyhrážanie. Maloletý aj v súčasnosti navštevuje súkromného psychológa, chodí na terapiu raz za dva týždne. Otec v priebehu dvoch rokov podal cca 760 podaní na rôzne inštitúcie - súdy, polícia, prokuratúra, inšpekcia, národná kriminálna agentúra... v ktorých uvádza klamstvá, ktoré sú dôkazom toho, že otec nie je celkom v poriadku, resp. snaží sa budiť dojem osoby, ktorá zošalela, ale vzhľadom j jeho vysokému IQ sa domnieva, že sa týmto konaním snaží vyhnúť výkonu trestu odňatia slobody.

5. Dňa 21.05.2021 bola súdu doručená aktualizovaná správa z úradu zo dňa 20.05.2021, z ktorej vyplýva, že úrad vo veci zmeny úpravy práv a povinností k maloletým deťom zotráva na písomnom vyjadrení zo dňa 18.11.2021. Dňa 20.05.2021 bola telefonicky kontaktovaná matka, ktorá uviedla, že takisto zotráva na svojich vyjadreniach, so zmenou úpravy práv a povinností nesúhlasí. Ďalej uviedla, že otec maloletých detí sa od novembra 2020 nachádza mimo republiky, s maloletými deťmi sa kontaktuje cestou sociálnych sietí, výživné uhrádza vo výške 100 € na obe maloleté deti. Otec dlhuje na výživnom sumu vo výške 16.000 €. Obe maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti matky, ktorá zabezpečuje každodenne ich potreby. Maloletý ako aj maloletá navštevujú I. U. Š. Z. H. L.. Obe maloleté deti majú zdravotné problémy, trpia intoleranciou na bielkoviny a mlieko a maloletý trpí ochorením na cukrovku. Úrad s poukazom na súčasnú aktuálnu situáciu odporúča návrh otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom zamietnuť.

6. Dňa 28.05.2021 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci, na ktoré sa otec bez ospravedlnenia nedostavil, pričom predvolanie na pojednávanie bolo otcovi doručené dňa 18.03.2021, preto súd vykonal pojednávanie bez prítomnosti otca. Súd vyzval matku a kolízneho opatrovníka na vyjadrenie sa k podanému návrhu, taktiež sa oboznámil s celým spisovým materiálom a pripojenými spismi Okresného súdu Košice I sp. zn: 18P/158/2017 a sp. zn: 11P/141/2015 a zistil tento stav :

7. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 11P/118/2013 zo dňa 11.12.2013 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné vo výške 200 € na každé

dieťa. Od roku 2015 na Okresnom súde Košice I, pod sp. zn. 11P/141/2015 prebieha konanie o rozvod manželstva. Od roku 2017 pod sp. zn. 18P/153/2017 sa vedie konanie o zníženie výživného zo strany otca pre maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/169/2015 zo dňa 27.11.2017 bol upravený styk otca s maloletými deťmi každý prvý víkend v sobotu od 9:00 hod. do 17:00 hod., každý tretí víkend v mesiaci v nedeľu od 9:00 hod. do 17:00 hod., každý Veľkonočný pondelok od 9:00 hod. do 17:00 hod. a každý druhý sviatok vianočný od 9:00 hod. do 17:00 hod.

8. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní vyplýva, že maloletý sa u otca nachádzal iba jeden mesiac kedy sa potom vrátil k matke, ktorá zabezpečuje príkladnú starostlivosť o obe maloleté deti aj s poukazom na vypočutie oboch maloletých detí vykonané dnes pred začatím rozvodového konania, kedy deti prejavili svoju vôľu zostať v starostlivosti matky (zachytené v zápisnici o výsluchu maloletých detí v spise 11P/141/2015 - pozn. súdu) má za to, že návrh otca nie je dôvodný a odporúča aby návrh súd zamietol.

9. Z vyjadrenie matky vyplynulo najmä, že z dôvodu, že syn najprv dobrovoľne opustil našu spoločnú domácnosť a nevedel akým spôsobom sa vysporiadať so vzniknutou situáciou, či sa vrátiť alebo nevrátiť domov bol tento čas u sestry otca. Ale aj počas obdobia kedy s ním nebola v spoločnej domácnosti so synom ostala v kontakte, aby vedel, že jej vzťah k nemu sa nezmenil. Zároveň chcela, aby vedel, že sa musí učiť, musí počúvať dospelých. V rámci telefonického rozhovoru ho zavolať nech príde na návštevu. Zároveň jej syn vtedy povedal, že už nechce ísť naspäť.

10. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa čl. 4 CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania

12. Podľa čl. 12 CMP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

13. Podľa § 38 CMP ods. 1 a ods. 2 ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

14. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

15. Podľa § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

16. Z vykonaného dokazovania v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.: 11P/141/2015 z výsluchu matky ako aj z výsluchu maloletých detí súd ma za preukázané, že matka stretávaniu otca s maloletým dieťaťom nebráni a na realizácii styku sa vedia dohodnúť, za predpokladu, že je o neho záujem zo strany maloletých detí a otca. Zároveň obe maloleté deti sa vyjadrili, že chcú ostať aj naďalej u matky.

17. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a v zmysle citovaných ustanovení zákona súd rozhodol, že návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi zamietla. Súd má za to, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by umožňovala súdu návrhu otca vyhovieť, z tohto dôvodu akákoľvek úprava styku do rozvodu manželstva je nedôvodná, aj vzhľadom na to, že otec sa toho času zdržiava na neznámom mieste, pravdepodobne v zahraničí, a nevedno ako dlho bude trvať tento stav, otec sám nateraz nevie zabezpečiť maloletým deťom primeranú starostlivosť. S maloletými deťmi sa môže stretávať, nakoľko styk maloletých bol už upravený, avšak otec teraz ani tieto možnosti styku nevyužíva. Súd pri

rozhodovaní o tomto návrhu otca prihladol na názor oboch maloletých detí ako aj na neznáme pomery na strane otca.

18. Podľa §52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

20. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku môžu účastníci podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.